

Előfizetési ár:

Égész évre 8 frt — kr.
Félévre 4 „ — „
Negyedévre 2 „ — „

Községeknek, körjegyzőknek, néptanítóknak:

Égész évre 6 frt. — fél évre 3 frt

Egyes szám kapható a kiadóhivatalban.

(Lyceumi nyomda-épület.)

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum könyvnyomda), hol mindenkor a legutányabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nyilttérben egy sor 1 frt.

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceumi könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer. Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda. Kéziratok nem adatnak vissza.

A kereskedelmi minster.

Pártkülönbég nélkül az egész haza üdvözölte Lukács Béla kinevezését s minden pártnak organumai kifejezték örömlket, midn az új minster kijelentette, hogy mikor Baross Gábor örökébe és nyomdokaiba lép, kötelességének tartja ugyanazt a hazafias, nemzeti kereskedelmi, ipari és forgalmi politikát folytatni, a melyet az egész lelkesedéssel, következetességgel, és fáradhatlan szorgalommal folytatott.

Mindenki elismeri most Baross Gábor halhatatlan érdemeit, még azok is, kik éltétfolytonos vádaskodással megkeserítették s dühösen megtámadták a zónatarifát, tagadták sikerét, be akarták bizonyítani tarthatatlanságát s Magyarország minden ellenéinek nagy örömeire mindennap állították, hogy több évi tapasztalás ki fogja mutatni, mikép a zónatarifa terve semmi egyéb oly szemfényvesztésnél, mely finansialis sikerek helyett pénzügyi romlásra vezet. Mind ezek most egyszerre elhallgattak, mert hazánkban nincs halhatósabb eszköz a népszerűségre, mint a halál, a meghalt államterít mindenki díesíti, már a római császár is annak halatára, hogy meghalt ellenségét istenítik, felkiáltott: Sit divus, dum non sit vivus! Legyen Isten, ha nem él.

De nemcsak a merész kezdeményező ellenei, főleg pedig a bécsi lapok, midn mindig iparkodtak hibákat találni a nagyszerű útban, hanem olyanok is, kik nem üsítették rossz akarattal Baross iránt, de megszoktak mindent pusztán fiskális szempontból bírálni, gyakran emlegetik most is, hogy bizony nehéz feladat, hogy súlyos örökség vár utódjára, hogy hátra van még a fekete leves. Szerintök a vasutak államosítása bizony drága volt, a vicinális vasutak üzemvezetése nem jár az állam pénzügyeire haszonnal, hanem biztos veszteséggel s hogy csak sok milliók árán lehet az országos nagy vasúthálózatoknak napról-napra növekedő szükségleteinek megfelelő felszerelését eszközölni s már is jószolgatják, hogy ezen kikerülhetlen beruházás meg fogja zavarni pénzügyeinknek csak nagy nehezen helyreállított egyensúlyát s újra belé fog sodorni a deficitek örvényébe.

Hát bizony természetes, midn az utasok száma megúszorósódott minden reményen felül a zónatarifa behozatala óta s minden vonat hossza folyvást növekedett, hogy több gőzgép és több koci szükséges, mint ezelőtt, hogy ezek is megterhelten erősebben kopnak, mint midn félig üresen simultak el a sínek felett, hogy több szén fogy el s a síneket kevesebb év alatt kell kiváltani, mint az előtt s hogy midn a növekedő forgalomnak az egész hálózaton meg akarunk felelni,

száz új gőzkoesiról, ezer személykoesiról s huszezer jármőről kell az államnak gondoskodnia. Mind ez azonban nem egyszerre történik meg, nem is valami térhes pénzügyi művelet által szerzi be az állam a szükséglet tökét, hanem felosztva a beruházást több évre, az magából azon többletből fogja kifutni, mely a zónatarifa behozatala óta az elébbi forgalom jóvedelméhez képest az állampénztárba befolyt és folytonosan betoly.

Ne felejtjük egyébiránt, hogy Baross nem fiskális szempontból tervezte a zónatarifát, és mozdította elő a vicinális vasutak építését, miután csaknem az egész vasúti hálózatot államosította, hanem azért, hogy hazafias, nemzeti kereskedelmi, ipari és forgalmi politikát folytathasson s a közlekedés könnyítése által magának a földbirtoknak árát nevelje az összes vasúti hálózat mentén. Ez volt a széles látkörű minster nagyszerű célja, midn a zónatarifát behozta, midn a fiúme-anconai gőzhajóközlekedés által nemcsak hazánk, de egész észak-keleti Európának a legrovidebb s legolesőbb utat Rómába megnyitotta, midn a kereskedelmi muzeum felállításával a hazai ipart közönségünkkel megismertette, midn Szofia és Szaloni ki felé úgy iparunk termékeinek, mint kereskedelmünknek új vásárokat iparkodott meghódítani, a hazában új iparágaknak kedvezmények általi meghonosításában fáradozott s a Vaskapu akadályainak elhári-

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Erdély és az Alföld.

(Írta: Budaörsi József.)

A mikor az Alföld Erdélyben, vagy jobban mondva, megillető mérték szerint, Erdélyben is fog furdözni és nyaralni: Magyarország kulturális és politikai egysége előidezésének egy újabb hatalmas folyamata fog megindulni ezzel. A Karpát-Egyesület létrehozatalánál első sorban ez a gondolat lebegett az alakítók előtt, és tényleg ennek a folyamatnak s az ebből keletkező esereviszonynak folkeltesére kell ez egyesületnek is főképen törekednie.

A természet egymásra utalta, egymásnak rendelte a sziklas, hegyes felvidéket és dél-keleti felföldet — a homokos, síkos nagy alföldi lapályljal. Egyiknek ozonos tiszta levegőjü havasni és fenyes bérci; másiknak maláriás, moesaras vidékei. Egyiknek nagy ethnographiai egységes magyar néptengere: Erdélynek néprajzilag a legszomorubb és veszendőbb helyzete. Országrésznünknek különösen ipar-üzésre hivatott természeti kincsei, vízei és olesó munkauerje; másiknak határozott mezőgazdasági jellege. Az Alföldön töké: itt emberanyag és fejlődő ipari szakügyesség, Erdély fellegvár, hadászati erősség,

mely vedi a meztelenül kitétt rónaságot; a másik éles-kunra, miként a melkias erős bordaitól — a Karpátok egész hegláncolatától — vedelmezett szív, mely taplalja az egész szervezetet.

Csodálatos, hogy az az élénk érintkezés és forgalom, mely egykor a fejedelmek alatt a rosszabb közlekedési eszközökkel különösképen Erdély és az Alföld közt fennállott, ma a vasut idejében, fölötte alaszálott és lehanyatlott. Ennek oka kétségtelesen, hogy hazánk, új középpontja, egyedüli fővárosa keletkezett, s ez kizárólag magához vonja a közgazdasági és nemzetéleti aramlatot s ő maga közvetli, vetíti tovább. Azert a cimhez még hozzá kell érteni: és Budapest. Ha Budapest főváros közönségének és tökéjének figyelme és érdeklődése egyszer tartosán Erdély felé is kezd irányulni, nyomon hozza magával az alföldi aramlatot is. Az itt tartozkodás megismerést, a megismerés érdek-összeköttéseket, s az érdekkapcsolat közgazdasági, kulturális és politikai fejlődést hoz létre: mert bár igaz, hogy az állam nem a tarsadalomé, de az is igaz, hogy ennek életviszonyaiból nő ki.

Az Erdélyi Karpát-Egyesületnek tehát mindent el kell követnie, hogy a főváros közönségének és az alföld lakosságának figyelme és érdeklődése, turistikai, furdügyi szempontból Erdély felé is tereltessek.

Az életrevaló hirdetések, a sajtó kinalta alkalmak minden eszközt föl kell használnia erre. Ezt tennie erkölesileg nemcsak jogában áll, de kötelessége.

A kivánt nemzet-egység pusztán irodalmilag, pusztán egy országos központ s egy egységes politikai állapot útján még nem jön létre, avagy annálkésőbbem jön létre, ha az egyes országreszek és vidékek lakóinak érintkezése egymással még lassu és elmaradt. Ez a rendi állam elszigetelt s egymással haza összfűggesü patriarchalis életére emlékeztető vonás, az inertia maradványa.

Íde kell vonzani Magyarorszag magyarosabb és tiszta magyar vidékeinek nyaraló és üdülő, utazó és furdözó élököléséből, a mennyit csak lehet. A természet fensége, a gyógyító forrasok elág alap erre, s a járás-keltes nyoman új tarsadalmi és politikai élet is fog fakadni kiváltképen itten. A szívós alföldi lasson nemzetiségü tengert, nagyobbbat mint alföldje egy tömegben, s a nemzetiség lasson magyar erőt, mely nyelvére szívós mint az angol, s nemzeti öntudatával suggerál. Kiszámíthatatlanok ennek a kölcsönös megismerésnek nemzetekölési következményei. Aztán a ki pénz vagy itt, annak nevet és akaratát is szivesebben követik.

A szakelységet onkenetlenül föl fogja kerestetni a rokonszenv, s furdökben tényleg legnagyobb gazdagsága és előhaladottsága,

tása által a legnagyobb magyarnak, gróf Széchényi Istvánnak kedvenc tervét megvalósítani kezdte.

Örvendünk, hogy mind eme kezdeményezéseket a nagy férfi halála meg nem akasztotta, mert oly államférfi lép helyébe, ki éveken keresztül neki hű munkatársa volt, ismerte céljait s azokat hasonló erélyvel keresztül fogja vinni.

Örvendünk, hogy általános lelkesedés üdvözlő Lukács Bélát, s hogy kevés nap múlva nemcsak Maros-Vásárhelyt, hanem az egész hazát át fogja hangzani az üdvkiáltás:

Éljen Lukács Béla kereskedelmi miniszterünk, Baross Gábor méltó utója!

Pulszky Ferenc.

Fölvívás.

Megnyitni akarjuk Erdélyt a turistáknak: föltárni szándékunk azokat a gyönyörű helyeket, melyek eddig ismeretlenek voltak egy magunk, mint a külföld előtt; idevonzani öhajljuk a Királyhágón túli lakoságot, hogy üdülés szórakozás és gyógyulás végett ne a külföldre menjen, hanem a mi földünket keresse fel, a mi belhegyünket látogassa. Egy második Svajcset akarunk teremteni Erdélyből, hogy az a sok pénz, a mi évek során külföldön költünk el, bent maradjon az országban elhanyagolt közgazdaságunk javára, a kulturális haladás és a szegény nép vagyonosodása érdekében. Ha Svajcset milliárdok tud évente a turisztika csatornáján magának behajtani, a mi pazar szépségű Erdélyünkben szintén megtehetjük ezt, ha tudunk lelkesedni az eszméért s ha tudunk egyelőre áldozni azért, hogy hozzáférhetővé tegyük belhegyünket, hogy ellássuk a kényelemhez szükséges alkotásokkal, hogy utakat nyissunk, hogy utjelzéseket csináljunk, hogy leírjuk és képekben bemutassuk ezt az istentől megáldott országrészt, hol még kiaknázatlanul hever a folyó, a kitünő gyógyítóhatású ásványvíz, az erdő szépsége és a havasok tündöző látványai.

De nemzeti szempontból is felette fontos okok sürgetnek, hogy az eszme megvalósuljon és Erdély béreit minél számosabb turista-csoport özönölje el, mert csak a ba-

rátáságos érintkezés által remelhetjük kiegyeztetni azokat az ellentéteket, mik országrészünkben köznapiak. Az Alföld, illetve a Királyhágón túli erős, szilárd, hajthatatlan magyarságnak idevonásával az egymás tűzhelyeinél találkozó társadalmi rétegek és népfajok közeledése és összesimulása a legadázabb politikai igazítás közepette is be fog következni.

Ezeknek megvalósítása oly szent és hazafias cél, hogy egész bizalommal és reménységgel tesszünk előzet választmányunk határozatának, hogy a Királyhágón túli Felhívat bocsássunk, melyben a fenti célok érdekében tavaly megalakult egyesületünkbe a tagul való belépést és törekvéseinknek támogatását kérjük. Alapszabályaink immár miniszteri jóváhagyattak, az erdélyeszi vármegyékben osztályaink alakultak, a menedékházak építését megkezdettük, az utak nyitása napirenden, a kirándulások rendezésével már sikereket értünk el, földünket egy alapos kepekkel gazdagon illesztve kényben leirtuk, az uti kalauz megjelenését elősegítettük, a tagokkal való folytonos érintkezéssel vegett közkedveltségnek orvendó ingyenes lapot adunk ki, utjelzéseket csinálunk, a külföldi sajtóban ismertetéseket teszünk közre, egyszóval a mozgalmat a cél érdekében minden vonalon megindítottuk. Nincs kétségünk benne, hogy céljaink haszna, nemzeti sürgősége megtalálja az utat a nagy közönséghez és eme földünk alapján megnyerendjük azt a támogatást, melyre szükségünk van, hogy a szepen megkezdett hazafias munkát tovább folytathassuk. Ezért tehát bizalommal kérünk mindenkit, kit Fölvívásunk megalál, hogy egyesületünkbe ez ideig tagul belépni és arra masokat is buzdítani sziveskedjen.

A rendes tagság évi díja 2 ft, az alapító tagság 50 ft. Ezzel szemben egyesületünk ingyen küldi meg Erdély címmel f. é. január 1-én megindított turisztikai, néprajzi és földművelési fénys kiállítás, illesztve kényben leirtuk, az uti kalauz meg nem vállaltaszerű kiadványait, a minthogy tavaly már kiosztottuk tagjaink között a 24 éves terepekkel ellátott uti kalauz és föld leírás. Kedvezményeket szerzünk és adunk tagjainknak a csoportos vasúti utazásoknál, az erdélyeszi földökben való tartózkodásoknál. Kirándulások alkalmával tagjaink a földművelési és pénzügyi miniszter urak engedélye következtében az erdő- és bányatiszti közközművelésnek és az altszti személyzet utbaigazításait igénybe vehetik.

továbbá a nép műveltsége, jó lelkiülete, kedves szorgalma és a közbiztonság. Eljő az az idő, midőn a társadalmi megismerés következtében nem lesz több székely-kivándorlás, munka keresése egy idegen állam területén, mert a legerősebb államnál is erősebb erő az életérdek, a töké vállalkozó kedve, értékesíteni fogja e népek eszét erejét, szorgalmát, ügyességét, s iparüzésére alkalmas természeti viszonyait.

A szászokhoz az érdeklődés, szép, tiszta városaik és a közeledés fognak látogatásra vonzani

Erdekesség, fontosság tekintetében pedig van-e reánk nézve nevezetesebb az oláhországnál? Hiszen az új idők átmeneti állapotát közepette a rendi állam idejéből készületlenül átiróklott ethnographiai s vele kapcsolatos nyelvi és politikai belső bajaink nem épen az a nép elem-e a legfőbb tényezője? A székelységnek a régi Aranyországig benyúló támogatást nem épen ez a néprajzi elem választja-e el az Alföld nagy magyar néptengerétől. Azok a felséges fenyevesek, gyönyörű források havasok, melyek a Kalotaszeglet Abrudbányáig és Zalatnájig terjednek, az anyaállamtól a mi chinai választófalunk. Ide nem hatolt fel még a magyar cultura, a magyar nemzetállam szelleme, de innen omlott le az igazság nyomán 1783-ban s 1848-ban is a magyarságra a gyilkolás, pusztítás és testvéröldökös vad erülete. Itt veszett el, agyával és katonasággal legyőzhetetlen természeti kelepeibe kerülve, Vas-

vár-Kovács; s ugyanígy jarna itt ma is tulajdon hazánkban tulajdon fegyveres erők. Ez a belvidék hazánk földje közepette hazánkban az a szög, a melyekre legelőször akaszthatja a kozák a maga fegyverét. Ezt a vidéket a turista-látogatással, nyaraló és üdülő telepek teremtésével, később ezek nyomán iparvállalatok és megfelelő közlekedés létrehozásával — el kell hordanunk, illetve megközelítésével, be kell vonnunk, le kell hoznunk a nemzeti és állami civilizáció körébe. Hiszen némely tudósaink szerint az itt lakó, ma már nem magyar s 1783-ban s 1848-ban ellenünk dult emberek egy része egykor székely telepes volt, s ruházatában öntudatlanul ma is őrzi ez emlékeket. E vidékre nézve a biharmegyei Kárpát-Egyesület már teremtett egy orszemet Bihar-Füreddel, a hová tényleg az Alföldről is kezdenek nyaralni felvonni. Ennek a pontnak megfelelőleg innenfelől kitünő gondolat a Bethlen András gróf földművelésügyi miniszter kezdeményezte hideg-szamosi nyaralóhely Reketőn. Ezt az irányt folytatni kell, az ily pontokat szaporítani s a közönséget vinni-vonni, csalogatni és ide vonzani.

Az Erdélyi Kárpát-Egyesület tagjait pedig, az életvalóság megengedett minden tisztességes eszközeivel, elsősorban az Alföldről és Budapestről kell toborozni. Csak meg kell találni és fölívógosítani az embereket, s ennek érdekében irtam én is ezeket az igénytelen sorokat.

Magyarország jobb kezének, Erdélyrészek közgazdasági fejlődése, kulturális előhaladása egyik nemzeti nagy kérdését tesszük le a hazafias közönség kezébe, remélve és bízva abban, hogy áldozatkészségével azt a legrovidebb idő alatt megoldandja. A támogatásban van az erő, és mi ezt az erőt kérjük, hogy munkánk hasznos legyen az országra és annak nemzeti erőshítésére.

Kolozsvár, 1892. júl. 15.

Honfiai üdvözléssel:

Gróf Bethlen Bálint, Radnóti Bezső,
elnök. titkár.

— **Állatkiállítás.** A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület folyó évi szeptember hó 8- és 9-én Gyöngyös városában lódiázás, lóvásár, ló- és ügélőversenyyel egybekötött állatkiállítás rendez.

A kiállítás szeptember hó 8-án reggel 8 órakor fog megnyitni. Délelőtt lódiázás; délután ló- és ügélőverseny, melynek foltolelei később hozhatnak közudomásra. — Este a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület balja.

Masnap, 9-én délelőtt katonai lóvásár, délután a díjak kiosztása. Este 7 órakor a kiállítás bezárása.

A kiállítandó állatok után következő díjak fizetendő: ló, szarvasmarha darabja után 50 kr.; — birka, sortés darabja után 30 kr. Baromliakért — amennyiben a ketrecet maguk a kiállítók adják — díj nem fizetendő.

A kiállítás összes állatai tűz ellen biztosítottak, melyért külön díj nem követeltetik; azért a kiállított állatok értéke is bejelentendő.

Az állatok ellátását a tulajdonosok eszkezelhetik, azonban a kiállítás helyen előre megállapított fizetés mellett szinten beszerezhetők.

A bizottság a kiállított eladásra szánt állatok eladását is közvetíti; eladás esetén a vételár 5%-tőlját a költségek fedezésére visszatartja, a többi a tulajdonosnak által adja.

A kiállításra, a megye területén kívül tenyészett állatok is, de versenyen kívül részt vehetnek és kitüntetés esetén elismerő okmányokkal láttnak el. A megye területén tenyészett állatok díjjal s okmányokkal tüntettetnek ki.

A kiállításra gépek is — versenyen kívül — bemutatathatók; s a kiállított gépek után terdíjak nem fizetnek.

A kiállításra vasúton szállítandó szarvasmarhákra a Nagyméltóság magy. kir. Földművelésügyi Miniszter ur minimális kedvezményi art engedélyez, valamint a kiállítandó gépekre is. Akik ezt igénybe venni akarják, a bizottságnál a kedvezményi okmányt beszerezhetik.

A lovak szállítására vonatkozó vasúti kedvezményi szállítási art elnyeréséhez szükséges okmányokat a járási főszolgabírák szolgáltatják ki.

A bejelentési határidő augusztus hó 20-ig hosszabbítatik meg azzal, hogy a bejelentett állatok szeptember hó 7-én reggel a kiállítás helyére behatítandók, s azok csakis 9-én este a kiállítás bezárása után vihetők el.

Ha a megye területén kívül lakók által szándékoztatnak állatok kiállítatni, azok részére bejelentési ivec szinten készséggel szolgáltattnak ki.

Bejelentések és levelezések bármely irányban a következő cím alatt: »Állatkiállítási bizottság Gyöngyösön« intezendők.

Midőn az állatkiállításra vonatkozó intézkedéseket ekkent közudomásra hozzák, a nagy közönség figyelmét utjabban is felhívjuk.

A kiállítási bizottság.

Hirek.

A pécsi ügyvédi kamara küldött-sége a győri országos értekezletre következő tagokból alakult meg: **E r r e t h** János kamarai elnök vezetés alatt **E r a s z** János Miklós, **M i k l ó s** István, **d r. N i e k** Alajos és **S z a u t t e r** Gusztáv pécsi, **D ö m ö t ö r** László szegvárdi, **R á t k a y** László és **S z a k s z o n** Gyula dőlvári ügyvédek.

Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi minster **J a b l o n s z k y** Floris miskolci kath. gymnasiumi és **S z e m á k** Antal dr. pécsi állami főreáliskolai rendes tanárokat, eddigi rendes tanári minőségükben kölönösen áthelyezte.

Megbírásgolt házigazdák. Említetük, hogy a rendőrség a lenyegető kolera-hírekre erélyesen intézkedett a közegészség és köztisztaság fontartása érdekében. A rendőrség közegei — a város keleti részében **L u d w i g** dr. rendőrorvos és **K o v á c s** rendőrbiztos, nyugati részében **T o l n a y** dr. orvos és **G s e n d e s** rendőrbiztos — július hó 28-án kezdtek meg szemleutjukat házról-házra járva és figyelmeztetve a házigazdákra a talált hiányok pótlására és a köztisztasági intézkedések fogantatására, melynek teljesítésére nyolc napi határidőt adtak a házigazdákknak. A nyolc nap elteltével a rendőrség újból megkezdte a szemléte, s bár néhány házigazda megfogadta az üdvös tanácsot és eleget tett a közegészségügyi és köztisztasági követelményeknek, a legtöbb meghagyta az előbbi azzsiai állapotokat. A rendőrség ennek következtelen keményen volt erélyesebb eszközökhoz folyamodni s eddig két utcában — a **V i t é z**- és **K ö r h á z**-utakban, e valódi piszokfészkekben — **t i z e n ö t** házigazdát marasztalt el kisebb-nagyobb pénz-büntetésben. Figyelmeztetjük a házigazdákat úgy a köztisztaság, mint a magok érdekében, hogy a kolera-veszély ellen loganatosított rendőri intézkedéseknek tegyenek eleget, ne hogy úgy járjanak, mint fontemlített kollégáink. Együttal elismeréssel kell megemlékeznünk a rendőrség szigorú eljárásáról és folkérjük a rendőrséget, hogy a köztisztaság ellenőrzésében a jövőben is mindig a legnagyobb erélyvel és szigorúsággal intézkedjék. E szigorú ellenőrzésben kiváló része van **d r. C z i e r e r** Elek kerületi orvosnak, ki — a beteg **d r. Koharits** Károly tisztí főorvost helyettesítvén — a köztisztasági intézkedések vezetésével megbízott, a legszigorubb utasításokat és a legszélesebb körű felhatalmazást kapván e tárgyban **K a r d o s** Kálmán főispántól, ki városunk köztisztasági és közegészségi viszonyait a legbérőbb figyelemmel kíséri. E megbízatashoz hiven és együttal a nagy felelősség érzetében **d r. C z i e r e r** a nala megszokott és eléggé nem mellányolható buzgósággal teszi intézkedéseit a legnagyobb gyorsasággal és eredményel. Azon polgárok, kik a város egyes részeiben, leginkább magánosoknál a köztisztaság és közegészség követelményeivel meg nem egyeztethető dolgokat látának, legelszeribben tesznek, ha ily esetekről a rendőrségnek vagy közvetlenül **d r. C z i e r e r** Eleknek jelentést tesznek. Bizonyosra veheti mindenki, hogy a panaszok azonnal — mint erről magunk is több ízben meggyőződünk — orvosoltatni fognek. A fő dolog, hogy az ily viszálesek bejelentessenek; az ily foljelentések nem csak nem tekinthetők árukodásnak, hanem egyenesen kötelessége ez minden polgárnak mert nem szabad tűrni azt, hogy a köztisztaság és közegészség legszentebb érdekei egyesek bünös, vagy okatlan mulasztásai következtelen veszélybe jöjjenek. Az mulasztók peldás büntetést érdemelnek és mindannyiúnk kötelessége az ily mulasztókat tollánk tehetőleg a hatóság büntető kezébe juttatni.

Helyi termék. Az irodalmi élet örvendetes föllendülését mutatja városunkban az a körülmény, hogy itt most könyv könyv után jelenik meg. Eddig főleg a szépirodalom művelői adtak életélt magukról; utáiban egy komoly tudományos búvárkodásra valló, értékes bölcsesleti munka jelent meg **P e c s e t t**.

K o z á r y Gyula: „Korunk bölcseslete” című munkája ez, mely a napokban hagyta el a sajtót. Nálunk Magyarországon kevesen foglalkoznak a tudományok tudományával, a bölcseslettel, s önálló bölcsesleti munkánk alig van. Annál nagyobb örömmel kel tehát üdvözlőnk **K o z á r y** művét, mely sok tekintetben érdekes, eredeti fölfogásra s mindenütt mélyreható, komoly búvárkodásra, rendkívüli szorgalomra vall. A 24 ivnyi terjedelemben diszes kiállításban megjelent vaskos kötet a lyceumi nyomdából került ki. A kiváló műre, melynek ára 3 frt. (megrendelhető a szerzőnél **N -Bolyban**) még visszatérünk.

Helyreigazítás. Mult számunknak a mohácsi vízbefulladásról szóló tudósításába tévesen került **G l a z** orvosnövendék neve. A csónakázásban részt vevők **F l e i s c h m a n n** Ede és **K u l m a n n** József főgymnasiumi tanulók és **S z o m m e r** Béla joghallgató voltak.

Kövendő példa. Humanitásának és jószívűségének szép jelét adta **Z s i g a** László gyógyszerész, ki a mult heten a „**R u d o l p h i n u m**” városi árvaaház mintegy hatvan árját megvendégelte szülőjében, hogy a kis apatlan-anatlanoknak egy jó napot szerezzen. A vendégségnél maga a házigazda és kedves neje szolgáltak föl a kis árvaéknak. Hogy ezek most el vannak telve a jószívű baesi iránt érzett hálaival, azt fölösleges mondanunk.

Postabetörési kísérlet. A **Z s o l n a y**-fele majolikagyár postahivatalába esütörtökre virradó éjjel ismeretlen tettes be akart törni. A külső ablakot lefeszítette, a belső ablaküveget előbb bekente sárral, aztán benyomta. A tamadt zajra az épületben lakó postamesterő, **R e t z e r** Karolin fölébredt és lármát csapott. A zajra fölébredt a házmeister s a garban éjnek idején cirkáló tűzoltóörök is odasiettek, mire a tettes elmenekült. A rendőrség megindította a nyomozást.

Az országgyűlési képviselő választók névlijstromát a központi választmány összeállította. Ez összeállításra vonatkozólag érdekes, hogy az ellen egyetlen egy felszólalás történt **S c h w a r t z** Izsak részéről, aki a lajtstromból tevedésből maradt ki. Mindenesre azt mutatja e körülmény, hogy az állandó választmány jó munkát végzett; mondhatnók különben azt is, hogy polgáraink nem nagy sulyt helyeztek szavazati joguk ellenőrzésére, mert bizony aligha nem akadna még városunk 30 egynehány ezer lakása közül egy pár, kiknek neve jogosan foglalthatna helyet a névsorban. Míután azonban ezek részéről felszólalás — a legnagyobb mértékű nyílvanosság mellett, sőt meg a hírlapi figyelemzetésekre sem történt, a dolgon többé nem lehet segíteni, de nem is szükséges, mert régi igazság az, hogy „volenti non fit injuria”. Aki nem akar választó polgár lenni annak csakugyan kár volna ez a szép jog.

Az összeírás szerint van választó, Pécssett az 1893-ik évre a budai külváros; földbirtok alapján 146, (volt a folyó évbén 135, a zarjelben levő számok az 1892-iki számot jelzik) ház alapján 148 (113.) jövedelem alapján 211 (205) értelmiség alapján 5 (5.) összesen 510 (458) és így a budai külvárosi választók száma szaporodott 52-vel.

A szigeti külvárosban a választók száma lesz földbirtok alapján 76 (81.) ház alapján 137 (103.) jövedelem alapján 255 (209.) értelmiség alapján 5 (2.) összesen tehát 473 (395) és így a szigeti külvárosi választók száma szaporodott 78-cal.

A belvárosban a választók száma régi jog alapján 3 (3.) földbirtok alapján 14 (17.) ház alapján 281 (272.) jövedelem alapján 5⁴² (518.) értelmiség alapján 72 (62.) összesen 913 (872) és így a belvárosi választók száma szaporodott 41-gyel.

Az összes választók száma 1896. a 1. 1892-ik évre volt 1725 és így **P e e s** város választók polgárainak száma szaporodott 171-gyel, amit örvendetes jelenségnek tekinthetünk, remelhető lévén, hogy a választók száma szaporodásával nagyobb lesz az érdeklődés is közügyeink iránt, amire már jó ideje szükség — lenne nálunk.

Rendkívüli városi közgyűlés lesz ma, szerdán d. e. 9 órakor **K a r d o s** Kálmán főispán elnökléte alatt. A tárgysorozat föbb pontjai: a tanács jelentése Ó Felsége szeptemberi fogadtatása előkészítéséről. A polgármester előterjesztése a hadgyakorlatra összpontosítandó katonaság elhelyezése tárgyában. A tanács előterjesztése a közkutat föllállítása, úgy szintén a fogyasztási és italméresi adók megváltása s kezelése ügyében. A polgármester előterjesztése a ser-behozatali illeték tárgyában alkotandó szabályrendeletre vonatkozólag stb.

Pályázat ódára. A kecskeméti „Katonajózsef-kör” november hó 11-én, Katona József születésének századik évfordulóján ünnepélyt rendez, mely alkalomból az ünnepon eiszavalandó és Katona József emléket dicőstől ódára pályázatot hirdet. A pályády 20 db. 10 frankos arany. A pályaműveket szeptember 20-áig **K o v á c s** Pál dr.-hoz, a kor titkárhoz kell benyújtani.

A „Pécsi Dalkoszorú.” f. hó 7-én saját alapja javára a **S c h o l z**-féle söracsarnokban igen sikerült dalestélyt rendezett. A műsort **V é s z** Albert karmester vezetése mellett — nagy hatással énekeltek végig, úgy, hogy a közönség egyes darabokat többször meg is újrajzott. Ezek után az iljásdy táncra perült, melynek csak a reggeli harangszó vetett véget. Ezen alkalommal felülfizettek: **S c h v a r e z** Károly 10 frt. **P o s z e k** Vilmosné 1 frt 70 krt. **D o l l i n g e r** Adrás 1 frt. dr. **J o b s t** László 50 krt. és **K ö r o s z t ö s** Imre 20 krt, mely felülfizetésekért a dalkör választmánya ez uton is hálás köszönetet mond. — A dalkör által f. evi június hó 19-én rendezett júniális alkalmával felülfizettek: **D o l l i n g e r** András ur 15 frtot és **N e m e t** Béla ur 1 frtot. Ezen felülfizetések tevedésből a kellő időben nem közöltettek, miert is a dalkör választmánya a t. adományozó uraknak ez alkalommal fejezi ki hálás köszönetét.

Tanítói pályázatok. A gödrei plebániához tartozó **J e n ő** főisközégy, kántortanítói állomására (tannyelv magyar-német) pályázatot hirdet a magyarszéki esperestanfelügyelő f. hó 16-ig; — a **B e r k e s d i** r. k. iskolánál az osztálytanítói állás megüresedett. Pályázni lehet szeptember 29-ig; — a **p e l l é r d i** osztálytanítói állásra augusztus 15-ig. E pályázatban tanítónök is részt vehetnek; — **K i s**-**D o r o g h** tolna-megyei községy osztálytanító állomásra (tannyelv német-magyar) szeptember 1-ig; — a **k á n y a** i magyarnyelvű iskola osztálytanítói állására augusztus 15-ig. Ez állomás szeptember 15-én elfoglalandó. — **D r.** **S z.** **M á r t o n** somogy megyei községyben a r. k. iskolánál a segédtanítói állás (tannyelv horvát-magyar) megüresedvén, az iskolázék elnöke pályázatot hirdet augusztus 20-ig.

A németbolyi kath. legényegylet f. evi augusztus hó 14-én saját egyetli helyiségében hangversenyyel egybekötött jötekönyeülné szüneloadást rendez. Kezdete este 8 órakor. Belépti díj: I. hely 60 kr. II. hely 40 kr. állóhely 26 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Ligeti Antal siremleke. Az országos magyar képzőművészetii társulat az általa megindított gyűjtés után befolyt adományokból **Ligeti** Antal elhunyt festőművészünknek siremleket állít, s annak elkészítésére pályázatot hirdet. A pályázatban csak magyar honpolgár vehet részt és pedig mintával vagy tervrázajjal. A mintának egy ötöd nagyságúnak kell lennie s az anyagot, melyből az emlék készitendő, világosan föl kell tüntetni. A tervrázajokban mértéke 10 cm. 1 méter s egy alaprajz, egy elő- és egy oldalnézettel. Pályázni akár nyíltan, akár jelígyes levéllel lehet. A költségvetes szinten benyújtandó, melynek összege a tiszteletdíjjal s a föllállítás költségével együtt 2000 forintnál többre nem mehet. A költségvetésben az emlék anyaga világosan körülírandó. A pályaművek ezévi október 15-ik napjának déli 12 órájáig az országos magyar képzőművészetii társulat titkárságához (**B u d a p e s t**, **A n d r a s s y**-út 69.) küldendők; az e határidőn túl érkező pályaművek nem vétetnek figyelembe.

Gabona-árak.

hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. kir. város 1892. évi augusztus hó 6-ik napján tartott hetivásárán.

	őszi	frt	kr.	frt	kr.
Buza	(tavaszi)	—	—	—	—
	(uj)	7	60	7	40
Kétszeres	(o)	—	—	—	—
	(uj)	7	—	—	—
Rozs	(o)	—	—	—	—
	(uj)	6	80	6	60
Árpa	(őszi)	—	—	—	—
	(tavaszi)	6	40	—	—
Zab	(uj)	5	50	—	—
	(őszi)	6	—	—	—
Bükköny	(uj)	—	—	—	—
	mm.	—	—	—	—
Repece	mm.	—	—	—	—
Kukorica	mm.	5	—	—	—
Széna	mm.	2	40	2	—
Szalma	mm.	2	—	1	80

Kínálat: közép.

Mintegy 200 gabonakösi volt a piacon.

Felelős szerkesztő s lapfajlagdos

FEILER MIHÁLY.

Fekete, fehér és színes damastelymeket méterenként 1 frt 40 krtól 7 frt 75 krig (18 különböző ajtában) szállít egyes megrendelt öltönyökre vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták posta fordulóval küldetnek. Svájcha címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Tej-eladás.

Alulírott uradalmi főbérnökség évhosszat átlag naponként **500 liter édes tejet** bocsját áruba. Pécselt átaladva.

Vállalkozók, kik az egész mennyiség átvételére több évre szerződési kötelezettségre lépni — óvadék mellett — hajlandók, forduljanak ajánlataikkal az **Ur adalmi főbérnökség központi irodájához** **Baranya - Szent - Lőrinczre.**

Köszönetnyilvánítás.

Felejtethetlen, jó és hön szeretett édes atyánk, nagy atyánk, illetve ipánk

Ludwig János

elhalálózása alkalmából az elhunyt-nak rokonai, barátjai és tisztelői, valamint egyes testületek és egyletek részéről a részvételnek annyi kedves bizonyítékával találkozunk, hogy képtelenek vagyunk mindenkivel halás köszönetünket közölni.

Ezért is e helyütt a temetés alkalmával tapasztalt szives megjelenésben, a részvétiratokban és koszorú-adományokban nyilvánult őszinte részvételért a legmélyebb köszönetünket fejezzük ki. 4107

A mélyen gyászoló család.

Hirdetések

előnyös áron fölvételnek a kiadóhivatalban: **Perczel-utca 4. sz.**

Bécs, 1877. Bpest, 1886. Zágráb 1891. Eszék, 1889. N.-Palánkán 1887. London Erdem-érem. Nagy díszokl. Díszoklevél. Díszoklevél. 1887. Ar.-ér. Díszoklevél.

CSIK JÓZSEF

csász. és kir. kizárólag szabadtom.

első szerémi portland-cement és vízhatlan mészgyár

Becsinban.

Központi iroda és raktár: Budapest, V., Rudolf-rakpart 8.

ajánlja a f. építés és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a nagyérdemű építő közönség hecses figyelmébe saját gyártmányu

Portland-cement és vízhatlan meszt,

melylek mindenkor egyenlő jó minőségben szállítanak. — Árjegyzékek magyarázat kívánatra készséggel megküldetik. 3668

Páris, 1867. Kecske-mét Ujvidék 1875. Szeged 1878. Trient 1866. Bronz-érem. 1872. ezüst-érem. Arany-érem. Erdem-érem. Arany-érem

Értesítés.

Mintán **óra- és látszerüzletemet** igen kedvező föltételek mellett el. illetőleg átadni szándékozom. ennek következtében árúmat **beszerzési áron** is eladom és így kedvező alkalom nyílik a legjutányosabb vásárlásokra.

Szamos megrendelést kérve vagyok tisztelettel

Wurster Antal
órá és látszerész.

Egyttal tudatom, hogy Radonay-utca 1. szám alatt egy legjobb állapotban levő kis **emeletes ház** (4 szoba konyhával) kilátás a sétaterre, eladó. Ugyanitt f. évi novembertől egy lakás (4 szoba konyhával stb.) kiadó.

Irodahelyiség-változtatás.

Van szerencsénk a n. é. közönséggel tudatni, hogy irodánkat **Kert-utca 10. számú házba** (a tornacsarnokkal átellenben) helyeztük át, a hol is magánházak

belső vízvezetéki berendezésére

előjegyzéseket elfogadunk, **kölségvetéseket díjtalanul elkészítünk.**

Pécselt, 1892. augusztus 1-én.

Kitiűő tisztelettel

A pécsi vízműépítés vezetősége.
(Zellerin Mátyás.)

Dr. Deutsch Antal

ügyvédi irodáját **Perczel- (az előtt Ó-pósta) utca 4. szám alatti házba** tette át.

Pécs, 1892. augusztus havában.

Pécsi kir. táblai értesítő.

Szüneti polgári tanács.

Kissfaludy Imre.

V.

1516. özv. Dani Ernő s. t. — Dani J. tulaj. forl.
1556. Nagy K. — özv. Nagy Jenő zárlat.
2653. Bux J. s. neje — Paragi I. s. t. tervzlat kiállításá.
3747. Nehni Hugel N. hagyatéka.

III.

1425. néh. Ohman K. s. t. hagyatéka.
4028. Kulesár J. — Szalai M. som. visszah.
4029. Kulesár M. — Szalai M. som. visszah.
4031. néh. Sehniki M. hagyatéka.
4066. Kutnyok I. — Verbanek J. végrh.
4039. Petraez M. — Szoboly B. s. t. 68 frt.
4040. Rezsek I. — Neufeld H. 84 frt.
4047. Broszt I. s. fia vég — Schlesinger M. végrh.
4049. dr. Tersauszky Gy. — Spitzkopf J. végrh.
4051. Németh J. — ifj. Nemeth J. 190 frt.
4056. Andrák J. — Brenszky J. 16 tartás.
4089. Takács J. — Sztrják F. s. t. 100 frt.
4075. Schakovics S. — Benyoszy L. kiadványozás.

Dr. Dácmpl Sándor.

V.

1521. Révész Zs. s. t. — ifj. Révész Máté J. örökjog megállap.
3944. Horváth J. s. neje — Varga Jenő s. t. ingatlan.
3989. Schwabach Zs. G. — Popovics M. s. t. 550 frt.
4032. Weinberger Gy. — Zsigmond F. 60 frt.
4127. Kautman M. — Sjaeger M. esodnyitas.

III.

1659. Pollitzer J. — Günsberger L. 51 frt.
1660. özv. Frank Sándor — Baum I. 150 frt.
1667. Grunts Gy. — Grunts I. s. t. 188 frt.
1685. Bauman L. — Gyorkos E. s. t. 341 frt.
1818. Baus S. — özv. Novak Sándor 33 frt.
3863. Genat Gy. — Kovács J. s. t. 75 frt.
3928. Gerzó T. — Kis Toth M. notártás.
3954. Kramer L. — C. Schranz s. t. 371 frt.
3974. Vasas község — Lutter A. s. t. berszerződés felbont.
4019. Bartes J. — Bodi J. elterjesztés.
4061. Schaff R. — Muncz R. végrh.

Zsabokrszky Ferencz.

V.

3222. Király J. s. t. — Király B. s. t. lopás.
3942. Biervárh A. — Biervárh M. végrh.
4091. Bah Gy. s. t. — ifj. Barany F. végrh.
4096. Vicsz J. s. neje — Barmger J. végrh.
4097. Szabo J. — Kovács K. végrh.
4109. Baky L. — Gresch I. végrh.

III.

2994. Sibók M. — Fabranics J. tkv.
3015. Roska Pné — Móri J. végrh.
3081. Kimesár — Kozák J. végrh.

3170. Tolnamegye gyámpénztára — Ruzsa I. végrh.
3297. Toth T. s. t. — özv. Németh Gené végrh.
3389. Petrovics F. s. t. — Petrovics Ernő tkv.
4077. Petó F. — Petó J. visszah.
4103. Weisz M. — özv. Weisz Ané s. t. végrh.
4147. Máté I. — Iványi J. bírói letét.
2993. Br. Drasch R. — Molnár S. 138 frt.
3140. Vajda Ané s. t. — Vajda I. s. t. tkv.
3141. Szabo M. — Herzeg J. végrh.
3167. Kovács M. s. neje — Kovács E. tkv.
3168. Matus M. s. neje — Minessók J. tkv.
3293. Mátyás F. — Mátyás M. s. t. som. per.
3453. Kovácsévits J. s. t. — Obesick K. s. t. tkv.

Szüneti büntető tanács.

Dr. Lukács Adolt.

V.

1429. Kozák I. s. t. lopás.
1430. Reinstein J. suly. t. sért.
1462. Virág F. lopás.
1464. Pince I. s. t. lopás.
1470. Farkas J. s. t. lopás.
1508. Hecker F. s. t. lopás.
1553. Kele I. s. t. lopás.
2104. Petrovics S. lopás.
2171. Szent A. s. t. s.
2190. Pech G. s. t. lopás.

III.

1436. özv. Toth Gené lopás.
1437. Schwartz A. J. lopás.
1450. Horoz J. s. t. sért.
1513. Kirchner J. lopás.
1514. Biszkor K. lopás.
1516. Ilos J. lopás.
1517. Kostyák J. s. t. sért.
1521. Grundth A. lopás.
1522. Schultheisz Gené lopás.
1542. Turbicza S. s. t. lopás.
1572. Köhler G. s. t. lopás.
1585. Androsetz Gy. s. t. suly. t. sért.

Váry Gyula.

V.

1713. Koller N. okirathamítás.
1742. Ujváry Pné uzsova vétés.
2196. ifj. Markus J. suly. t. sért.
2210. Szegedi Simon J. lopás.
2216. Toth I. rablás.

III.

1701. Boes Gy. s. t. suly. t. sért.
1703. Fulop J. lopás.
1704. Pinter T. s. t. lopás.
1705. Nemeth I. lopás.
1734. Ruppert K. lopás.
1735. Roth R. s. t. sikkasztás.
1745. Ujváry P. sikkasztás.

4080.

Értesitem igen tisztelt ügyfeleimet, hogy

ügyvédi irodám

f. évi augusztus 1-je óta a Megye-utca 7. szám alatt, a Szily-féle házban van.

Tisztelettel

Dr. Müller János
ügyvéd.

SCHLICK

-féle vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI. KERÜLET, KÜLSŐ VÁCZI-UT.
Városi iroda és raktár: PODMANICZKY-UTCA 14. — Fiók-raktár: KEREPESI-UT 77.

Gőz- és járgány-cséplőkészületek

számos első díjakkal kitüntetett 383

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék, mélyítő- és egvetemes acél-ekék, eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle egyvasu ekék, talajmivelő-eszközök, valamint Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépek.

Takarmánykészítő gépek, daráló, őrlőmalomok és mindenféle gazdasági gépek. Eredeti amerikai kőekelő és marókrákó, arató-gépek és búkaszó-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Cognac-quint-kivonat.

Kitűnő, egészséges, és tartalmas cognac pillanat alatt készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességét.

Ára 1 kilonak (előző 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek **Legjobsikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.**

● Spiritusz-megtakarítás ●

Érhető el felülmúlhatatlan **pálínkaerősítő kivonat** által; ez az italoknak kellemes, erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ára különként 3 frt 50 kr. (600-1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi **essenciámat, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű, valamint a létező likörök, szeszestalok, ecet és borecet** készítésére felülmúlhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzékek ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezeskedem vállalom.

POLLÁK KÁROLY FÜLÖP
essencia - különlegességek gyára PRÁGA-ban
(Tisztes képviselők kerestetnek.)

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mechanikai hangszerekről külön képes árjegyzék

Zongoráról külön képes árjegyzék.

Zongoráról külön képes árjegyzék.

Stenberg Armin és Testvére
Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.

Saját gyártmányú mindennemű vonós, verő, fa- és réz fuvó hangszerek és azok kellekei és alkatrészei.

Mindennemű hangszerek és zenélő művek javítása és kihangelése szakzerű pontossággal eszközöltetik.

Harmonikáról külön árjegyzék kérendő.

ZSOLNAY IMRE

butorraktára és műhelye (tetemesen nagyobbitva)

Pécsett, Ferenciek-utca 11. sz.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó, disz- és ebédlő szobák**, mindennemű **fa, vas- és kárpitozott bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönytartók** és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapestén vagy Bécsben.